

Proje Calisma Mantigi ve Teknik Detaylar

Bu dokuman, sistemin nasıl çalıştığını, kullanılan teknolojileri ve "neden" kullanıldıklarını hiç bilmeyen birine anlatır gibi sade ve detaylı bir şekilde açıklar.

1. Temel Kavramlar: Ne Yapıyoruz?

Amac: Bir bankanın müşteri sözleşmeleri (örnegin Kredi Kartı Sözleşmesi) ile devletin belirlediği kurallar (Tebliğ/Mevzuat) arasındaki uyumu denetlemek.

Sorun: Sözleşmeler çok uzun (200+ sayfa) ve kurallar çok karmaşık (Tebliğ). İnsanlar yavaş okur ve gözden kaçırır.

Cözüm: Bu dokumanları bilgisayara okutup, yapay zeka ile denetletmek.

2. Adım Adım Çalışma Sureci (Pipeline)

Sistemin "Baslat" düğmesine bastığınızda arka planda şu işlemler sırasıyla gerçekleşir:

A. Veri Hazırlığı ve "Chunking" (Parçalama)

Bilgisayarlar (ve Yapay Zeka modelleri), 200 sayfalık bir kitabı tek seferde hafızasında tutamaz. Tipki bir insanın kitabı sayfa sayfa veya paragraf paragraf okuması gerektiği gibi, biz de dokumanları küçük parçalara böleriz.

* **Chunking Nedir?** Uzun bir metni, anlam bütünlüğünü bozmadan küçük parçalara (örnegin her biri bir sözleşme maddesi olacak şekilde) böleme işlemidir.

* **Neden Yaptık?**

- Odaklanma:** Yapay zeka sadece ilgili maddeye odaklı olmalıdır, dikkati dağılmaması.
- Arama Başarısı:** "Kart aidatı" diye arattığımızda, 200 sayfalık dosya yerine sadece aidatla ilgili paragrafi bulmak isteriz.

B. İndeksleme: ChromaDB ve BM25

Parçaladığımız bu küçük metinleri (Chunk), daha sonra hızla bulabilmek için özel bir kütüphaneye (veritabanına) kaydederiz. Burada iki farklı teknoloji kullanıyoruz:

1. **ChromaDB (Vektor Veritabanı):**

* **Nedir?** Kelimelerin "anlamını" sayılarla (vektörlere) çevirir.

Proje Calisma Mantigi ve Teknik Detaylar

- * **Ornek:** Siz "ek masraf" diye ararsiniz, sistem bunun "ilave ucret" veya "komisyon" ile benzer anlam geldigini bilir ve onlari bulur. Kelime ayni olmasa bile *anlam* ayniysa bulur.
- 2. **BM25 (Anahtar Kelime Indeksi):**
- * **Nedir?** Klasik "Google Aramasi" gibi calisir. Kelimelerin birebir kendisini arar.
- * **Ornek:** "Madde 12/A" diye ararsak, vektor veritabani bunu "Madde 12/B" ile karistirabilir (sayilar birbirine benzerdir). Ancak BM25, tam olarak "12/A" yazan yeri bulur.

Teknik Detay: Turkce icin BM25 Stratejimiz (Neden Zemberek Kullanmadik?)

Turkce, sondan eklemeli bir dildir (orn: *Banka Bankalar Bankalarin*). Klasik arama motorlarinda "Banka" diye aratinca "Bankalarin" kelimesini bulmak icin *Stemming/Lemmatization* (Kelime kokune inme - Zemberek vb.) yapilmasi önerilir.

Ancak biz bu projede **Basit Tokenizasyon** (sadece kucuk harfe cevirma) kullandik.

Neden?

1. **Hiz (Latency):** Kok bulma islemi her sorguda sistemi yavaslatir. Hackathon'da hiz kritiktir.
2. **Hibrit Gucu:** BM25'in "eklerden dolayi kacirdigi" kelimeleri, zaten anlamdan yakalayan **Vektor Arama (ChromaDB)** tamamlamaktadir. Yani agir bir Turkce kutuphanesi kullanmadan, Hibrit Mimari sayesinde ayni basariyi cok daha hizli elde ettik.

C. Hibrit Arama (Hybrid Search) ve RRF

Banka sozlesmesindeki bir maddeyi denetlemek icin, o maddeyle ilgili Mevzuat (Tebliğ) kuralini bulmamiz gereklidir.

- * **Soru:** Banka sozlesmesindeki "Yillik uyelik bedeli 500 TL" maddesi icin hangi yasaya bakmaliyim?
- * **Islem:** Sistem bu maddeyi hem ChromaDB'de (anlam) hem BM25'te (kelime) aratir.
- * **Birlestirme (RRF - Reciprocal Rank Fusion):** Iki farkli arama sonucunu harmanlar. Hem anlam olarak en yakin, hem de kelime olarak en uyusan sonuclari ust siraya tasir. Boylece dogru yasayi bulma ihtimalimiz maksimuma cikar.

D. Karar Motoru (Decision Engine): Once Kural, Sonra Zeka

Dogru yasayi bulduk (Hibrit Arama tamamlandi). Simdi "Banka maddesi bu yasaya uygun mu?" sorusunu cevaplamaliyiz.

Bu motor, **her zaman ve kesinlikle sirasiyla** calisan 3 adimdan olusur:

1. **Adim: Kural Motoru (Rule Engine) - [Hesaplama & Uyarı]**
- * **Yapi:** Sadece basit Regex (Kelime Arama) degildir. **Regex + Python Mantigi** birlikte calisir.
- * **Nasil Calisir?**

Proje Calisma Mantigi ve Teknik Detaylar

1. **Veri Cikarma (Regex):** Metin icindeki sayilar ("5 TL"), oranlari ("%10") ve anahtar kelimeleri ("Onaysiz") Regex ile cekip cikarir.
 2. **Mantiksal Kiyas (Python):** Cikarilan bu sayiları matematiksel olarak karsilastirir (`if banka_uretci > yasa_limiti`).
- * **Ornek:** Yasa "EFT max 2 TL" derken Banka "5 TL" demisse, Regex "2" ve "5" sayilarini bulur, Python kodu "5 > 2" islemi yapip hatayi yakalar.
 - * **Kritik Nokta:** Kural motoru burada islemi bitirmez. Tespit ettigi hatayi bir "UYARI ETIKETI" (Warning Label) haline getirir ve bir sonraki asamaya (LLM'e) paslar.
2. **Adim: Buyuk Dil Modeli (LLM - Gemma) - [Akil Yurutme & Karar]:**
 - * Yapay zeka devreye girer ve kendisine sunulan **TUM** verileri okur:
 - * Girdi 1: Banka Maddesi
 - * Girdi 2: Ilgili Yasa (Mevzuat)
 - * Girdi 3: **Kural Motorundan Gelen Uyari** ("Dikkat: Burada matematiksel limit asimi var!")
 - * **Nihai Karar:** LLM, bu uc veriyi birlestirir. Kural motorunun uyarisini dikkate alarak ve yasanin sozel yorumunu da ekleyerek kararini verir: "UYUMSUZ (NOT_OK)".
 3. **Adim: Son Kontrol (Safety Override) - [Guvenlik Kilidi]:**
 - * LLM kararini verdikten sonra, devreye son bir guvenlik kodu girer.
 - * **Neden?** Bazen LLM çok karmaşık, sinsi ifadeleri (orn: "imzayla sigortayı kabul etmiş sayılırsınız") "Uyumlu" sanabilir.
 - * Kod, bu tip yasaklı kelime kalıplarını (Regex) kontrol eder. Eger LLM "Uyumlu" dese bile, kod bu yasagi goruse karari ezer (**Overrule**) ve sonucu "UYUMSUZ" olarak degistirir.
- Ozet Siralama:** Hibrit Arama -> Kural Uyarisi -> LLM Karari -> Son Kontrol (Override). Bu sira asla degismez.

E. Raporlama ve Chatbot

Tum maddeler tek tek bu surecten gectikten sonra:

1. **Dashboard:** Sonuclar renkli grafiklerle ekrana yansitilir. Kirmizi (Risk), Yesil (Uyumlu).
2. **Otomatik Ozet:** Sistem sonuclari analiz eder ve yoneticiye "Toplam 5 risk var, en kritik olani EFT ucreti" seklinde bir ozet yazar. Bu ozet Yapay Zeka (LLM) tarafindan degil, onceden hazırlanmış akilli sablonlar (Template) ile, cikan istatistiklere gore anlik uretilir.
3. **Chatbot:** Tum analiz bittikten sonra, eger akliniza takilan bir sey olursa Chatbot'a sorabilirsiniz. Chatbot, hem orijinal yasayı hem de bizim analiz sonuclarımızı bilir. "Neden EFT maddesine riskli dedin?" diye sorarsanız, size dayanagini (Madde 12/3 ve hesapladiği tutar farkı) aciklar.

Proje Calisma Mantigi ve Teknik Detaylar

Ozet: Neden 3 Farkli Teknoloji (Vektor, Kural, LLM) Kullaniyoruz?

- * Tek basina **LLM** kullansaydik matematik hatasi yapabilirdi (LLM'ler sayı saymakta bazen zorlanır).
- * Tek basina **Kural (Rule)** kullansaydik, "Musteri magdur edilemez" gibi yorumu açık cümleleri anlayamazdi.
- * Tek basina **Vektor Arama** kullansaydik, sayıları (Madde 12 ile 13'u) karıştırabilirdi.
Hepsini birleştirerek (Hybrid Pipeline), **hem matematiksel kesinliği, hem hukuki yorumlama yeteneğini hem de doğru yasaya ulaşma hızını** tek bir potada erittik.